

ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У КУРЧАТ – БРОЙЛЕРІВ ЗА КОЛІБАКТЕРІОЗУ

*М.М. Омеляненко, С.Є. Гаркуша кандидати ветеринарних наук
О.В. Улизько, студент*

Наведено результати патоморфологічної діагностики причин смерті курчат-бройлерів, що загинули від колібактеріозу. Робота виконана на кафедрі патологічної анатомії Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Патолого-анатомічний розтин, курчата-бройлери, колібактеріоз, патоморфологічні зміни.

Україна має сприятливі агрокліматичні умови для розвитку агропромислового комплексу як у сфері рослинництва, так і у сфері тваринництва. Особливе місце у сфері тваринництва посідає галузь птахівництва [1].

Порівнянно з Росією, Польщею, Чехією, Румунією та іншими сусідніми країнами вона має кращі умови для розвитку птахівництва. Специфікою галузі є обмеження територіального розташування виробництва м'яса птиці та яєць, висока біологічна скоростиглість птиці і швидке відтворення. Ці чинники мають велике значення для поставок продукції у великі міста, промислові центри і курортні зони [2].

За оцінками експертів, зростання споживання м'яса птиці в Україні прогнозується і надалі, але вже не такими високими темпами. Так до 2015 року виробництво м'яса птиці може підвищитися до 1750 тис. тонн і становитиме на душу населення на рік – 38 кг у живій вазі, або 27 кг у забійній вазі [3].

Галузь птахівництва, створена як система підприємств промислового типу на покупних кормах, синтезувала у собі багато досягнень науки, індустріалізації, глибокої спеціалізації і високого рівня концентрації.

Але процес підвищення ефективності птахівництва є досить складним, і на нього впливають також і інфекційні хвороби. Колібактеріоз птиці є однією з актуальних проблем в Україні [1, 5].

Мета дослідження узагальнити основні патолого-анатомічні зміни при колібактеріозі курчат-бройлерів.

Матеріал і методи дослідження. Діагностували хворобу, враховуючи клінічні ознаки, і результати бактеріологічних досліджень. Для підтвердження діагнозу на колібактеріоз до секційного залу кафедри патологічної анатомії Національного університету біоресурсів і природокористування України доставлено 26 трупів курчат-бройлерів.

Патолого-анатомічний розтин трупів виконували методом часткової евісцерації. Гістологічні дослідження проводили так: відібрані шматочки патологічного матеріалу фіксували у 10 %-му водному нейтральному розчині формаліну за прописом Ліллі. Після фіксації шматочки промивали водопровідною водою та проводили зневоднення у серії спиртів зростаючої міцності, витримуючи у кожній порції по 24 години, і заливали у парафін. З одержаних блоків, за допомогою санного мікротома нарізали зрізи, які потім фарбували [4].

Гістопрепарати вивчали під мікроскопом Біолам Р 12 при збільшеннях від x50 до x1200.

Результати досліджень. При проведенні патолого-анатомічного дослідження встановлено, що шкіра і слизові оболонки у ділянці голови сірого або сіро-жовтуватого кольору. Підшкірна клітковина сухувата, жир – відсутній. Скелетні м'язи – атрофовані. Легені збільшені в об'ємі, синюшно-червоного кольору. З поверхні розрізу стікає багато густої темно-червоної крові. Повітроносні мішки заповнені сироподібною масою в'язучої консистенції. Капсула печінки у вигляді плівки дифузно вкрита нашаруваннями фібрину.

Під перикардом виявляли рідину з великою кількістю ниток фібрину, які дифузно нашаровувалися на епікарді, що ускладнювало його відділення (рис. 1).

Рис. 1. Фібринозний перикардит та перигепатит у курчат-бройлерів світло-жовтого кольору

Подібні нашарування ми спостерігали також на серозному покриві селезінки, петлях кишечника, яєчниках. У деяких випадках виявляли сплено- та гепатомегалію. Тонкий кишечник наповнений рідким вмістом з

домішками слизу. Слизова оболонка кишечника гіперемійована, деколи з геморагіями, набрякла, розрихлена (рис. 2).

Рис. 2. Геморагічний ентерит

При проведенні гістологічних досліджень встановлено: епікард і ендокард потовщені та інфільтровані серозно-фібринозним ексудатом. Кровоносні судини кровонаповненні. Деякі судини закупорені бактеріальними емболами. У печінці виявляли судинні порушення, які характеризуються застійною гіперемією, крововиливами і периваскулярним набряком, кровонаповненням міжбалкових капілярів, скупченням трансудату у просторі Діссе. У червоній пульпі і капсулі селезінки знайдені невеликі скупчення бактерій.

Висновки

За проведеними патоморфологічними дослідженнями встановлено, що основні патолого-анатомічні зміни у курчат-бройлерів локалізуються у серці, легенях, повітроносних мішках, печінці, селезінці, кишечнику, спочатку у вигляді крововиливів, а потім серозного, серозно-фібринозного і фібринозного запалення.

Список літератури

1. Айткен И.Д. Болезни птицы / Айткен И.Д., Александер Д.Дж., Аллан У.Х. – М.: Агропромиздат, 2007. – 766 с.
2. Бакулин В.А. Болезни птиц / Бакулин В.А. – Санкт-Петербург, 2006. – С. 148–164.
3. Болезни птиц / [Бессарабов Б.Ф., Мельникова И.И., Сушкова Н.К., Садчиков С. Ю.] – М.: Лань, 2007. – 464 с.
4. Горальський Л.П. Основи гістологічної техніки і морфофункціональні методи дослідження у нормі та при патології / Горальський Л.П., Хомич В.Т., Кононський О.І. – Житомир: Полісся, 2005. – 275 с.

5. Ибрагимов А.А. Атлас. Патоморфология и диагностика болезней птиц / Ибрагимов А.А. – М.: Колос, 2007. – 120 с.

Представлены результаты патоморфологической диагностики причин смерти цыплят-бройлеров, погибших от колибактериоза. Работа выполнена на кафедре патологической анатомии Национального университета биоресурсов и природопользования Украины.

Патолого-анатомическое вскрытие, цыплята-бройлеры, колибактериоз, патоморфологические изменения.

The results of the pathological diagnosis of the cause of death of broiler chickens had died of colibacillosis. The work carried out at the Department of Pathology of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

Pathological-anatomical dissection, chickens broilers, colibacteriosis, pathomorphological changes.